

Wifi security

Cyberboswachters

Tim Dams

Wifi: vrijheid met een prijskaartje

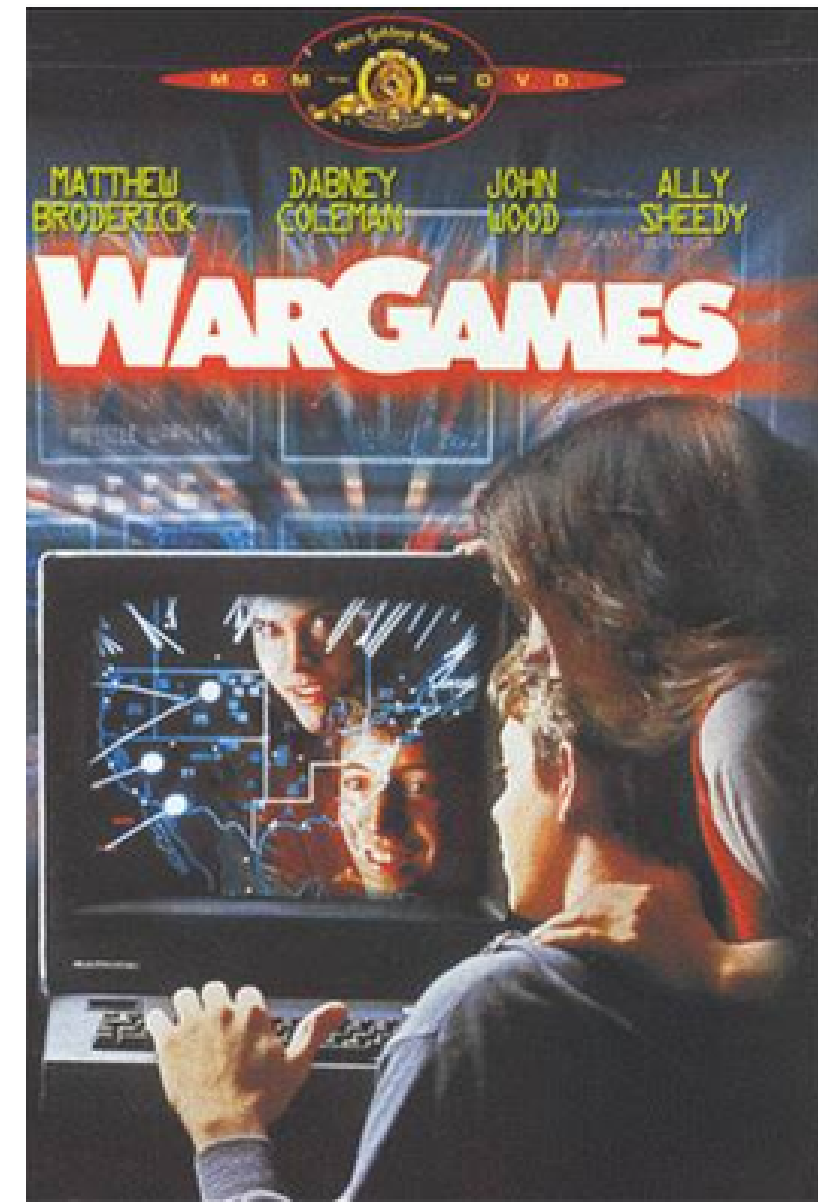
- **IEEE 802.11b** (1999) → revolutie in draadloos werken
- Vrijheid voor gebruikers = **nachtmerrie** voor cyberboswachters
- Netwerkkabel = intrinsieke beveiliging (fysieke toegang nodig)
- Wifi = bedrijfsnetwerk beschikbaar in een straal van **tientallen meters**

Wifi signalen geraken veel verder dan verwacht.

Wardriving

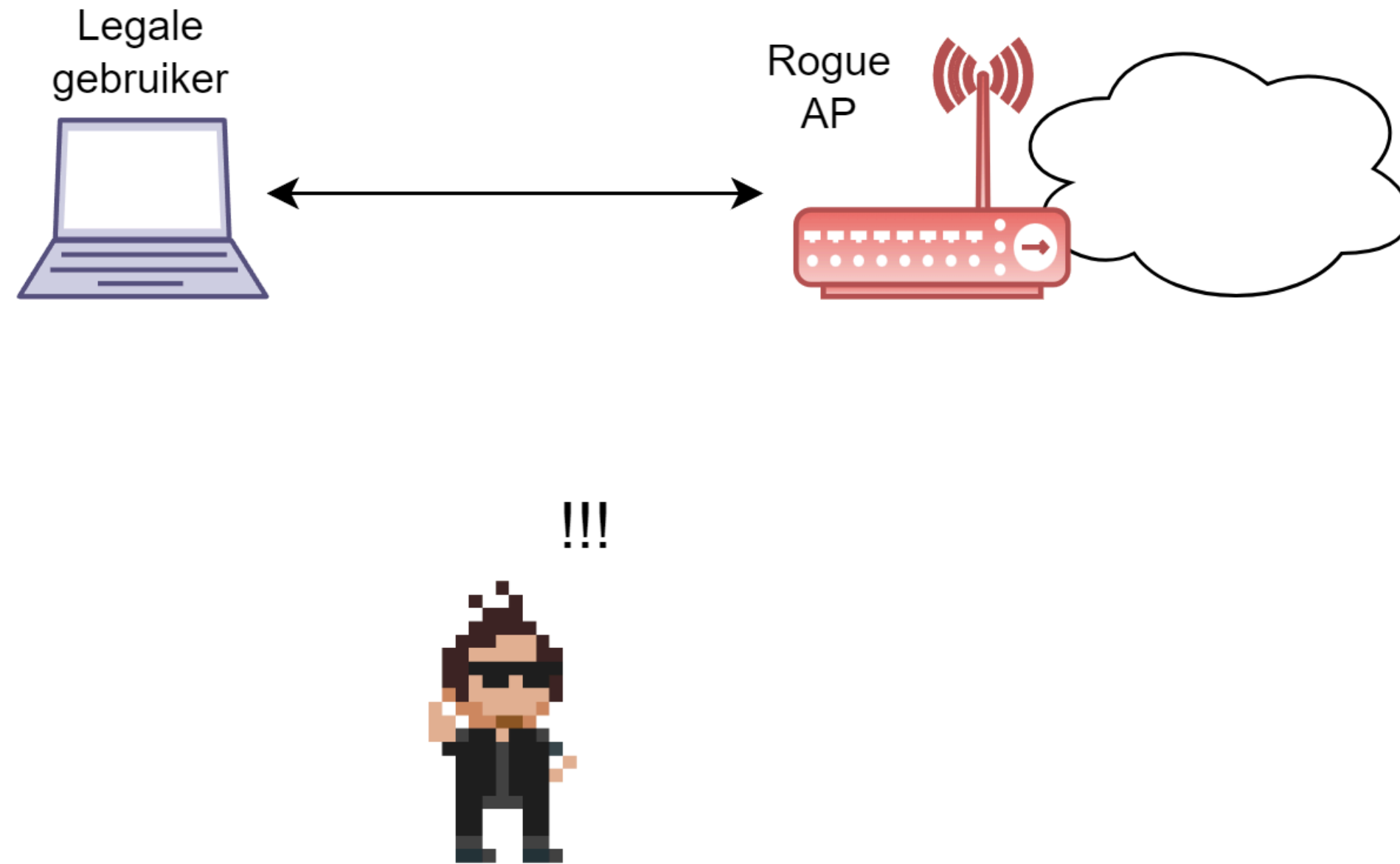
- Rondrijden en scannen naar draadloze netwerken
- Focus op netwerken met **geen of zwakke** beveiliging
- Term komt van *wardialing* (film **Wargames**, 1983)

Problemen met wifi

Probleem	Beschrijving
Eavesdropping	Iedereen kan “zien” wat door de lucht vliegt
Invasion	Eenvoudig verbinden zonder beveiliging
MITM	Man-in-the-middle aanvallen
Backdoor	Rogue access points door goedbedoelde werknemers
DoS	Frequentieband vullen met ruis → niemand kan communiceren

Rogue access points

Een rogue AP: de ideale backdoor voor hackers.

Waarschuwing

Eén zwak beveiligd AP tussen tientallen goed beveiligde → de aanvaller kiest het **zwakste punt**.

DoS op fysiek niveau

- Wifi = communicatie over **frequentiebanden** (2.4 GHz / 5 GHz)
- Apparaten gebruiken **CSMA/CA** (Collision Avoidance): eerst luisteren, dan zenden
- Aanvaller vult de frequentieband met **ruis** → legale gebruikers geblokkeerd

Opmerking

Bedraad: **CSMA/CD** (Collision Detection). Draadloos: botsingen in de lucht zijn **ondetecteerbaar** → daarom Collision **Avoidance**.

Onbeveiligde managementframes

- Management frames = frames voor netwerkcommunicatie-beheer
  - Verbinding maken, SSID broadcasten, handover, ...
- In de 802.11 standaard: **zonder enige beveiliging** (geen CIA!)
- Overgenomen van bedrade netwerken waar fysieke beveiliging volstond

Aanvallen via managementframes

Aanval

Disassociation flooding

Identity spoofing

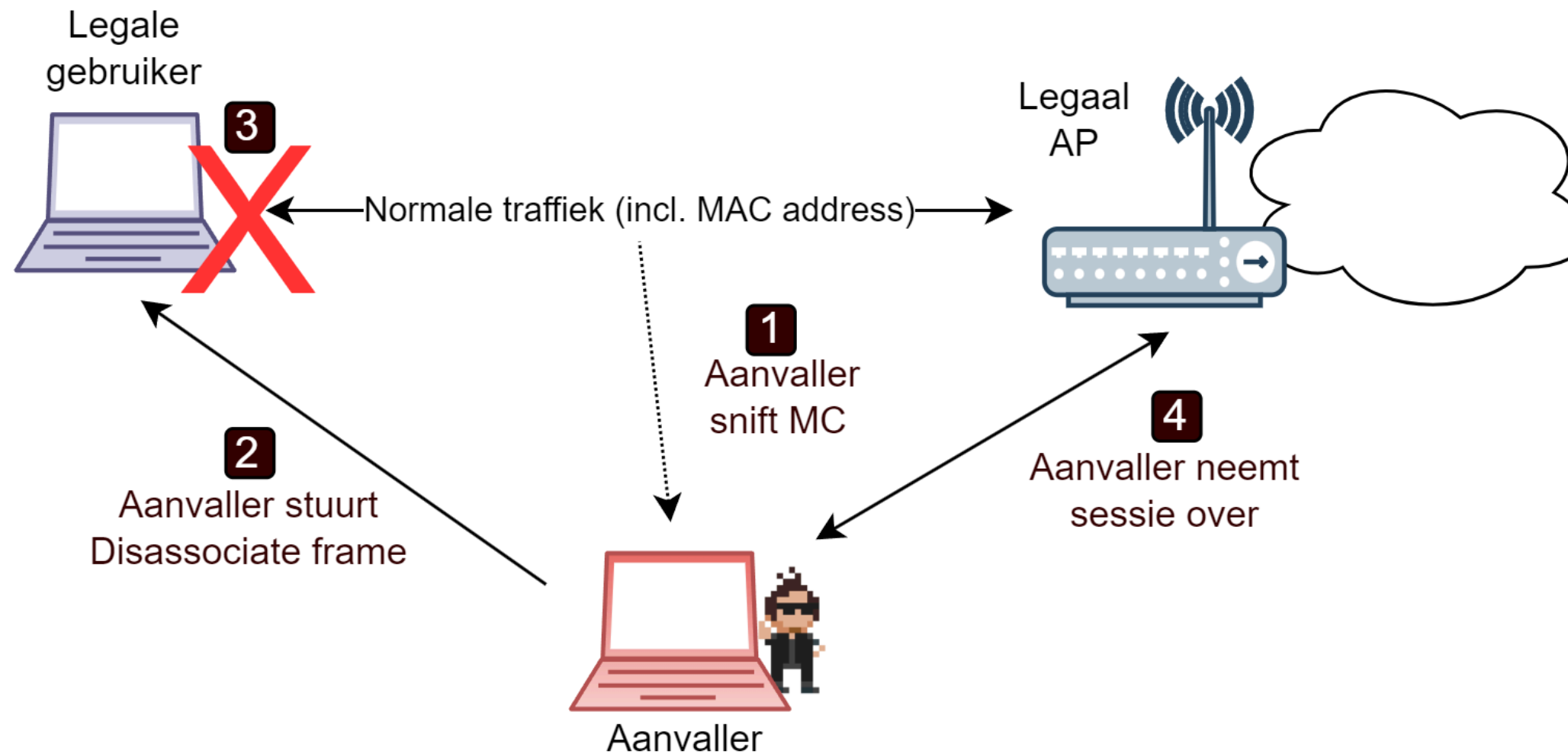
Impersonation

Werkwijze

Fake "verlaat het netwerk" frames → DoS

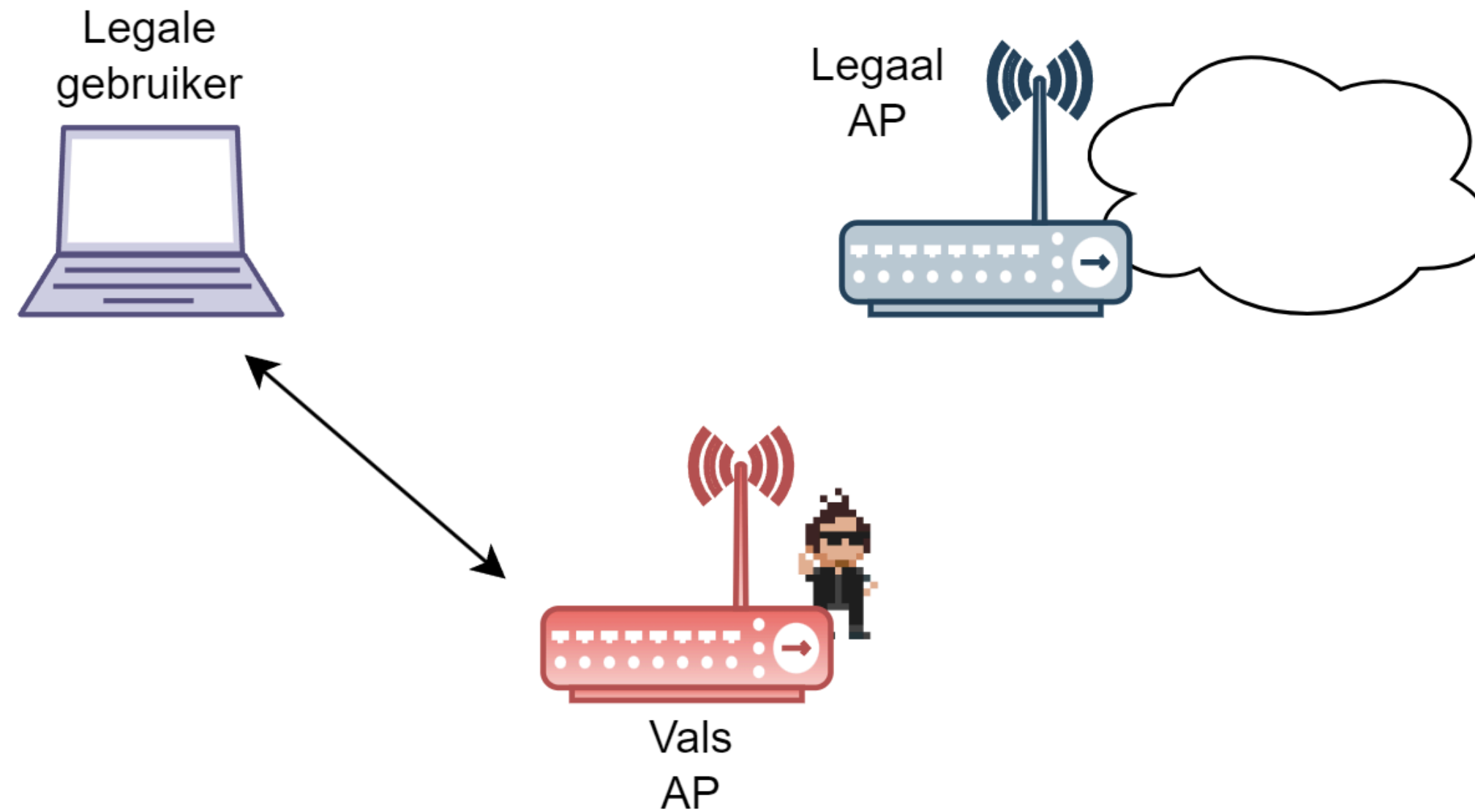
MAC-adres spoofen → sessie overnemen

Fake AP opzetten → **MITM-aanval**

Eve spooft de wifi-sessie van Alice.

Fake access points

Een fake AP voor een MITM-aanval.

💡 Tip

De Linux-tool *AirSnarf* laat toe om fake hotspots op te zetten. Klassiek voorbeeld: een fake **Telenet Wi-Free** hotspot met gecloneerde loginpagina → wachtwoorden stelen!

Verbinden met een wifi-netwerk

Vier stappen:

1. **Scannen**: netwerken in de buurt ontdekken (**SSID** = netwerknnaam)
2. **Verbinden** (*joining*): fysieke parameters instellen (kanaal, snelheid)
3. **Authenticatie**: bewijzen dat je toegang hebt
4. **Associatie**: association ID toewijzen → netwerk is bruikbaar

Waarschuwing

SSID-broadcasting uitschakelen = **snake oil!** Het SSID zit in vele andere pakketjes. Een wifi-hacker plukt het er zo uit.

Authenticatie-methoden (802.11)

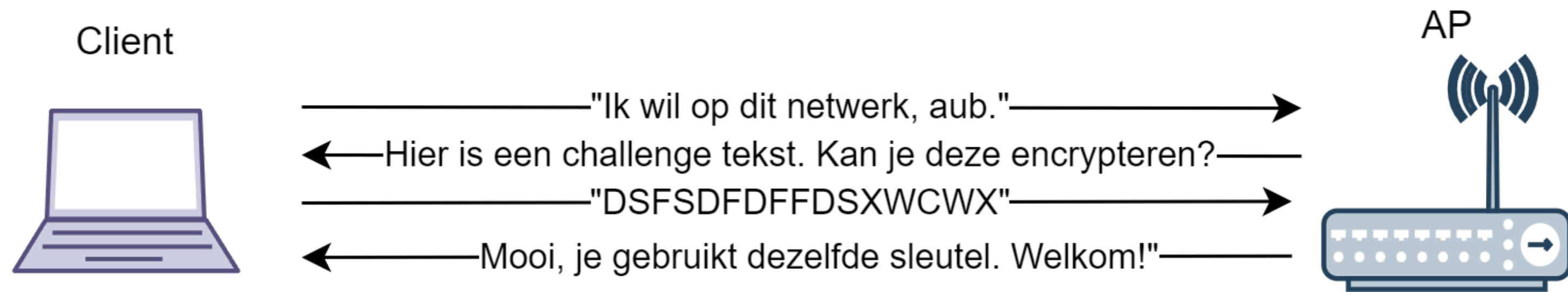
Methode	Werkwijze
Open-system	Geen authenticatie: client vraagt → AP zegt “welkom”
Shared-key	Challenge-response met WEP-sleutel
MAC-ACL	Whitelist van MAC-adressen (niet in standaard)

Opmerking

Origineel: **geen mutual authentication** → gebruiker kan verbinden met een fake AP!

Shared-key authentication

1. AP stuurt random **challenge** (plaintext)
2. Client encrypteert met **WEP-sleutel** → stuurt **response** terug
3. AP decrypteert en vergelijkt → match = toegang

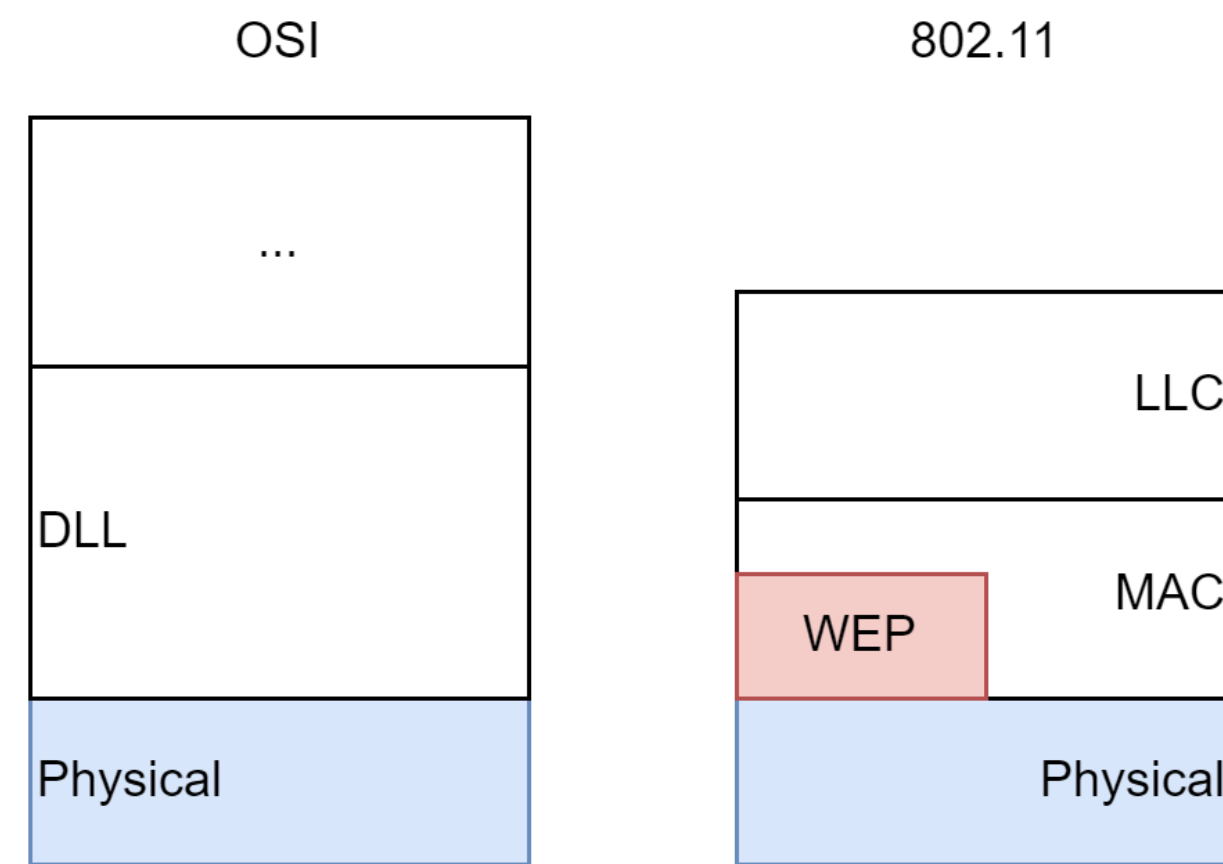

⚠ Waarschuwing

Aanvaller die dit snijft ziet **plaintext + ciphertext** → *gekende plaintext aanval!* Ironisch genoeg is open-system authentication **veiliger**.

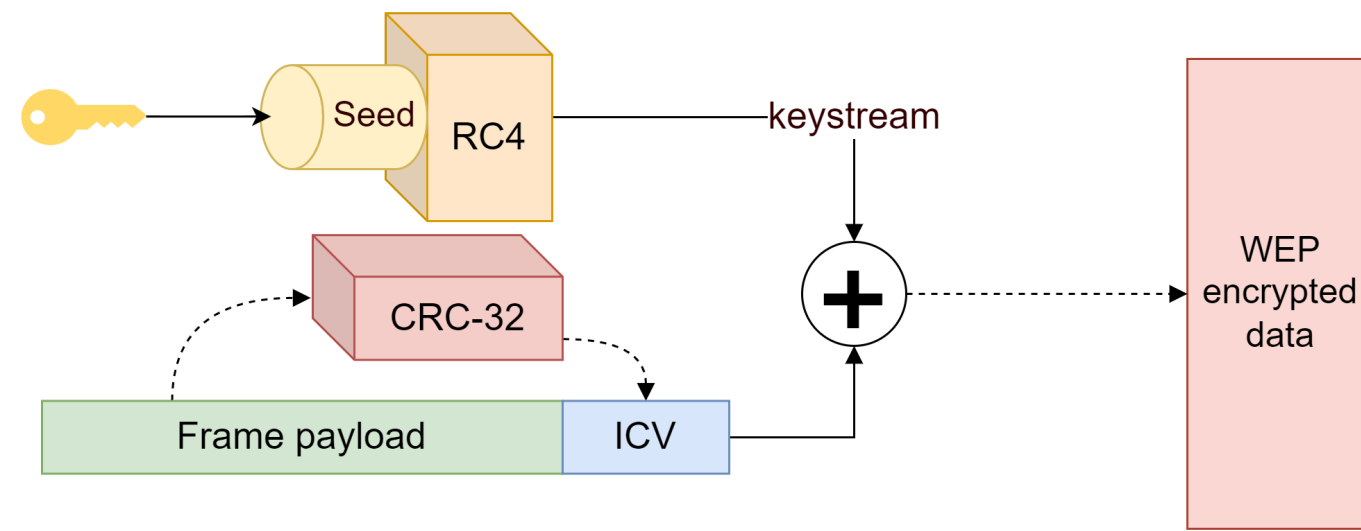
WEP: Wired Equivalent Privacy

- Belofte: even veilig als een bedraad netwerk
- Hart: **RC4** streamcipher
- WEP-sleutel = seed voor keystream
- Keystream $\oplus$ frame = ciphertext
- **Optioneel** – veel netwerken gebruiken het niet eens

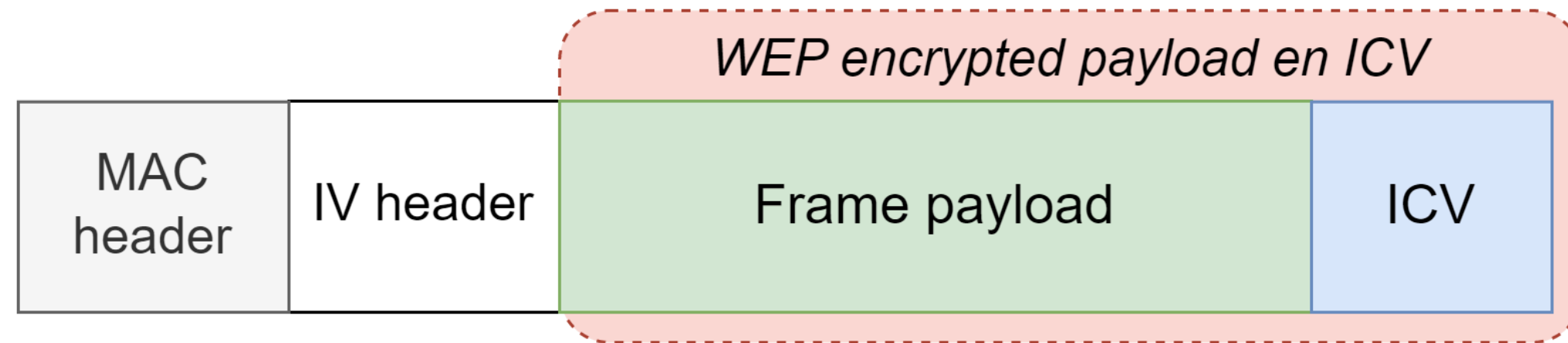
WEP in de 802.11 stack.

WEP: encryptie en integriteit

- **CRC-32** genereert een **ICV** (Integrity Check Value)
- ICV wordt mee geëncrypteerd door RC4
- Aanpassen van frame → ICV ongeldig (in theorie...)

WEP encryptie.

WEP frame lay-out.

De Initialisatie Vector (IV)

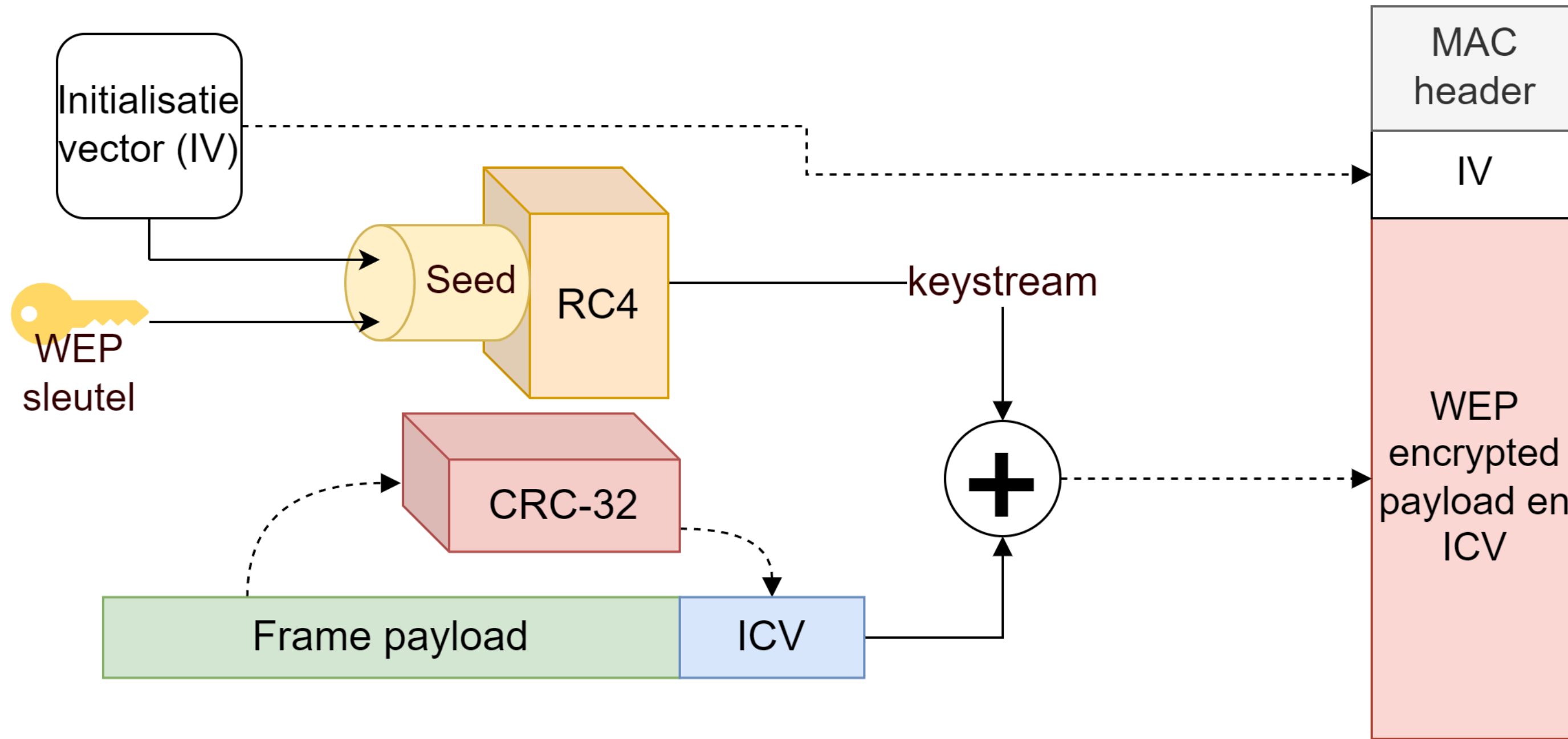
- Probleem: zelfde sleutel → zelfde keystream voor elk frame
- Oplossing: **24-bit IV** als extra seed per frame
  - **WEP-sleutel + IV** = nieuwe seed per frame
- IV wordt als **plaintext** in de header meegestuurd (ontvanger moet hem kennen)

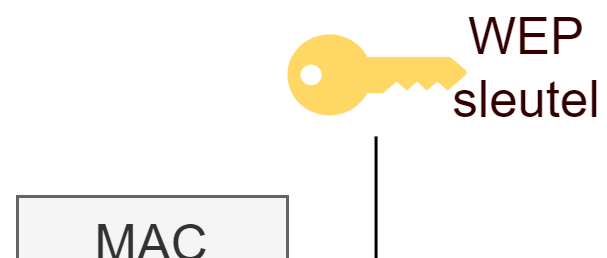
Tip

Dit concept van een sleutel verlengen met een getal heet **salting** — kennen we ook van het authenticatiehoofdstuk.

WEP: encryptie en decryptie

WEP encryptie.

Hoe WEP faalde: 5 problemen

#	Probleem	Gevolg
1	RC4 niet geschikt voor datagramnetwerk	Geen random access, geen sleutelhergebruik
2	IV te klein en slecht gespecificeerd	Weak keys, collisions
3	CRC-32 is lineair	Bitflip aanvallen mogelijk
4	Geen sleutelmanagement	Geen re-keying, geen centraal beheer
5	Geen replay protection	Aanvaller kan pakketjes onbeperkt heruitzenden

Probleem 1: RC4 in een datagramnetwerk

Geen random access:

- Verlies van 1 bit → **alle bits erna ook verloren** (streamcipher!)
- Beide zijden moeten resetten → inefficiënt
- AES heeft dit probleem **niet** (blockcipher = random access)

Probleem 1: geen sleutelhergebruik

Dezelfde sleutel 2x gebruiken bij een streamcipher is fataal!

Twee ciphertexts met dezelfde keystream:

$$(p_i \oplus k_i) \oplus (q_i \oplus k_i) = p_i \oplus q_i$$

- De **sleutel valt weg!**
- Als één plaintext gekend is → de andere is triviaal te berekenen

! Belangrijk

WEP probeert dit op te lossen met de IV... maar ook dat gaat fout.

Probleem 2: IV — Weak keys (FMS-aanval)

- Paper van Fluhrer, Mantin & Shamir (2001):
  - Sommige IV's zorgen voor **sleutel-lekkage** naar de keystream
  - ~60 weak keystreams capteren → **WEP-sleutel achterhalen**
- Eerste 2 bytes plaintext altijd gekend (LLC header begint met **0xAA**)
  - $k_i = c_i \oplus p_i$ → keystream is gekend!

Tip

Tools: **Airsnort** en **WEPCrack** implementeren de FMS-aanval.

Probleem 2: IV — Collisions

- 24-bit IV $\rightarrow 2^{24} = 16.777.216$ mogelijke waarden

Bij 11 Mbps en 1500-byte frames:

$$\frac{16.777.216}{916 \text{ pakketten/s}} \approx 18.302 \text{ s} \approx 5 \text{ uur}$$

Waarschuwing

Na **~5 uur** zijn alle IV's op $\rightarrow$ collisions gegarandeerd!

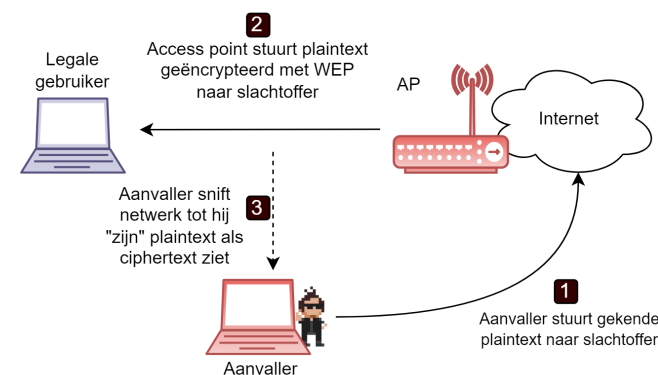
IV collisions misbruiken

Passieve aanval:

- Meeluisteren tot IV collision
- Twee pakketten met zelfde IV XOR'n
- $\Rightarrow$ XOR van beide plaintexts
- IP trafiek is voorspelbaar $\rightarrow$ cryptanalyse

Actieve aanval:

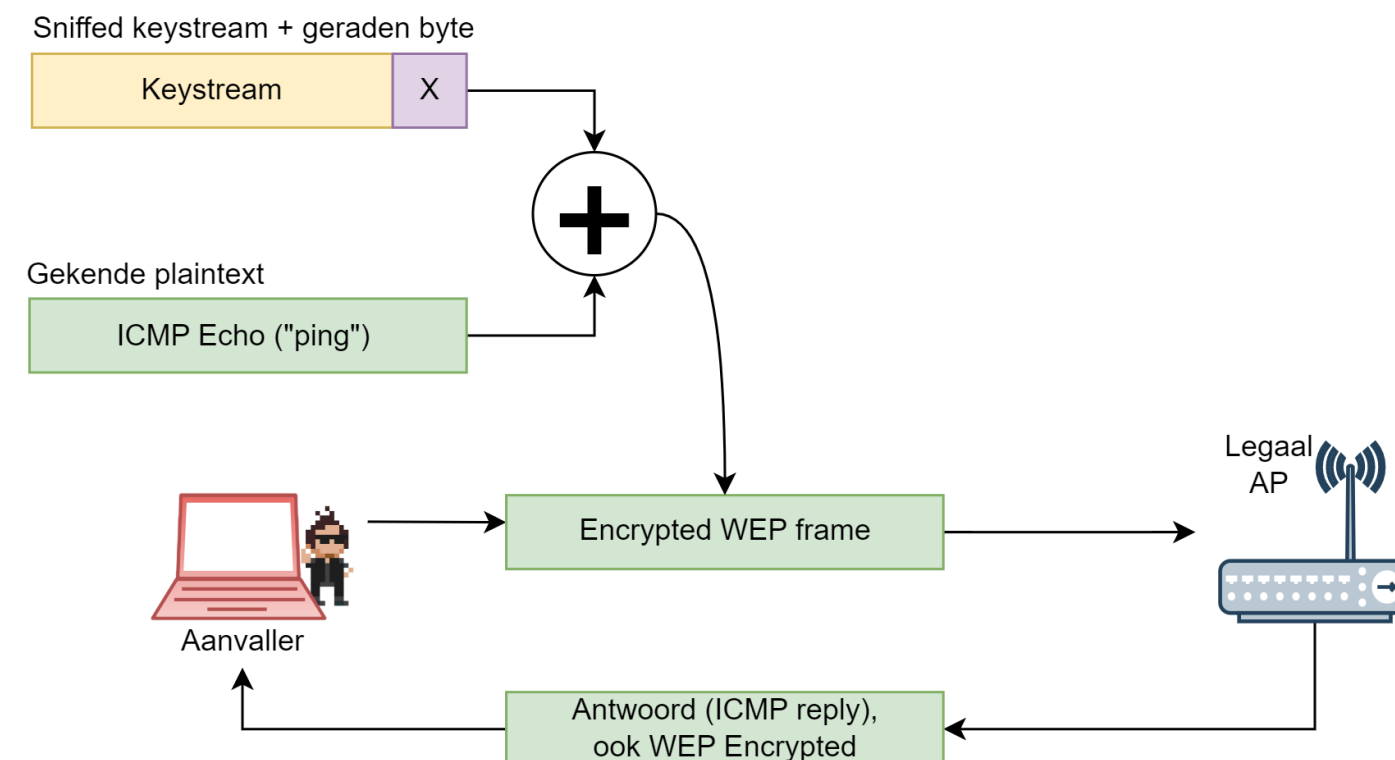
- Gekende plaintext van buitenaf naar AP sturen (bv. ping)
- Ciphertext sniffen
- $k_i = c_i \oplus p_i \rightarrow$ keystream!

Known plaintext injecteren.

Keystreams laten groeien

- Geen replay protection → aanvaller kan keystreams **byte per byte groeien**
- Ping met 1 byte extra + willekeurige byte achter de keystream
- Reactie? → juiste byte gevonden! Geen reactie? → volgende byte proberen

Keystreams groeien.

Probleem 2: IV selectie strategieën

De standaard zei enkel: “*geregeld updaten*” → fabrikanten kozen zelf:

Strategie

Probleem

Vast IV

Collision bij **2e pakket** al!

Willekeurig IV

Verjaardagenparadox: 50% kans op collision na ~5000 pakketten

Incrementeel IV

Collision zodra een **2e apparaat** op het netwerk komt

Opmerking

Verjaardagenparadox: bij 23 mensen is er >50% kans dat twee dezelfde verjaardag hebben. Bij ~5000 pakketten met random 24-bit IV: >50% kans op collision.

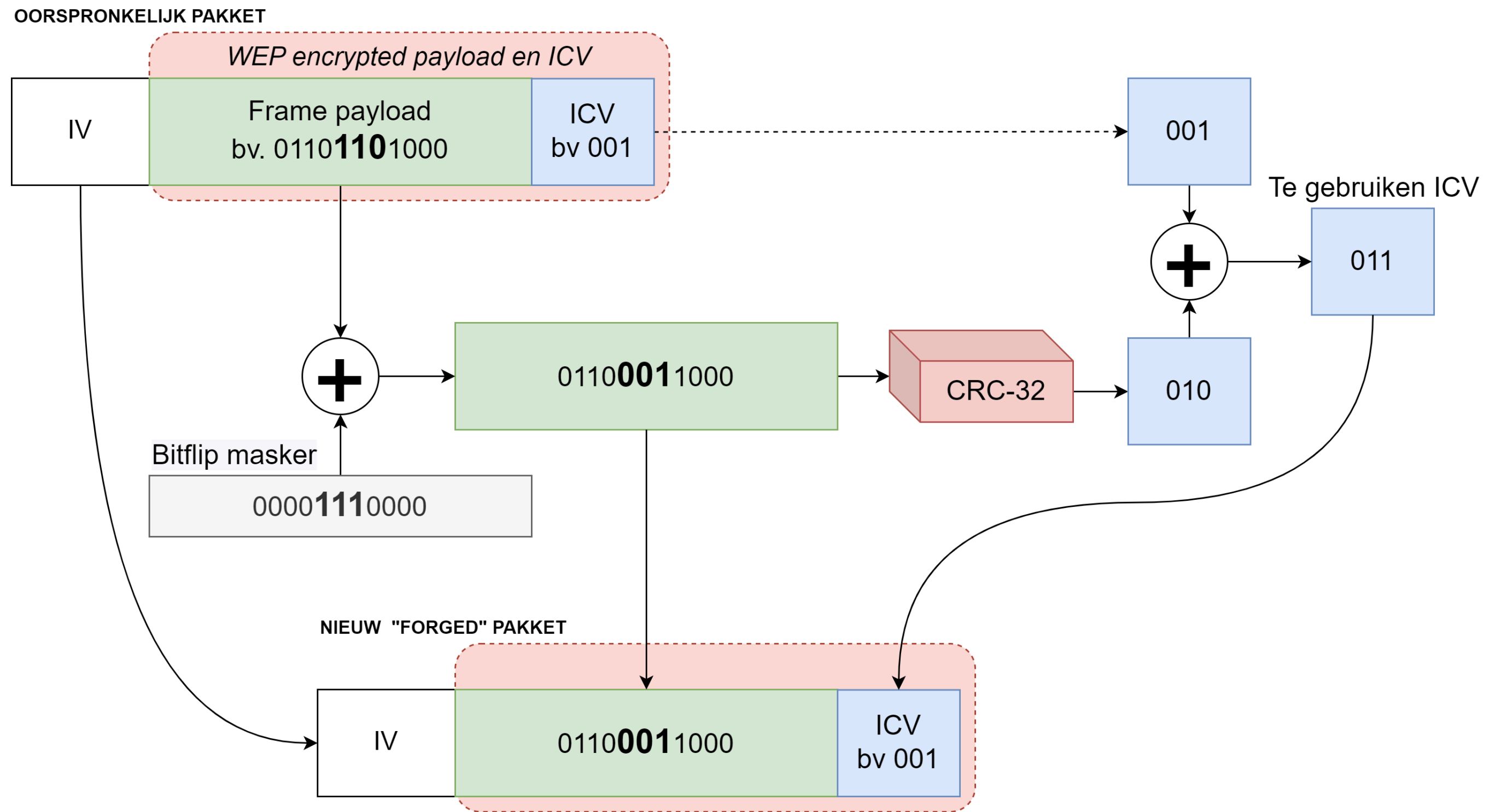
Probleem 3: CRC-32 en de bitflip aanval

- CRC-32 is een **lineaire functie**:
  - $CRC(m_1) \oplus CRC(m_2) = CRC(m_1 \oplus m_2)$
- Gevolg: je kunt een pakket **aanpassen** zonder de CRC te breken!

Bitflip aanval:

1. Capteer **1 geldig WEP frame**
2. Maak een **bitflip masker** (XOR met payload)
3. Bereken nieuwe **geldige ICV** via de lineariteit van CRC
4. AP accepteert het corrupte frame → genereert **foutboodschap**
5. Foutboodschap is gekend → $k = c \oplus p$ → **keystream!**

Bitflip aanval: visualisatie

De bitflip aanval.

Probleem 4: sleutelmanagement

- Constant **dezelfde WEP-sleutel** op alle apparaten, dagenlang
- Ontslagen werknemer? → potentiële **sleutel-lekkage**
- Administrators moeten **manueel** sleutels vervangen

Twee ontbrekende zaken:

1. **Geen geautomatiseerd re-keying** mechanisme
2. **Geen gecentraliseerd sleutelbeheer**

Opmerking

Bart Preneel (KUL/COSIC): *“WEP is het perfecte schoolvoorbeeld van wat er fout loopt wanneer je zelf een crypto-algoritme ontwikkelt.”*

WEP oplossen: twee pistes

Rond **2001**: miljoenen WEP-apparaten in gebruik → oplossing nodig!

Piste	Doel
WPA1	Tijdelijke oplossing, compatibel met bestaande hardware (firmware update)
WPA2	Ultieme oplossing, volledig nieuwe protocollen, nieuwe hardware vereist

Beide met twee modes:

- **Personal** (PSK): gedeelde sleutel voor thuisgebruik
- **Enterprise** (802.1X): centraal sleutelbeheer voor bedrijven

Overzicht: WEP → WPA1 → WPA2

Standaard	Encryptie	Integrity	Auth & sleutelbeheer
WEP	RC4	CRC-32	Geen
WPA1-Personal	TKIP	Michael	Pre-shared key
WPA1-Enterprise	TKIP	Michael	802.1X
WPA2-Personal	CCMP	CBC-MAC	Pre-shared key
WPA2-Enterprise	CCMP	CBC-MAC	802.1X

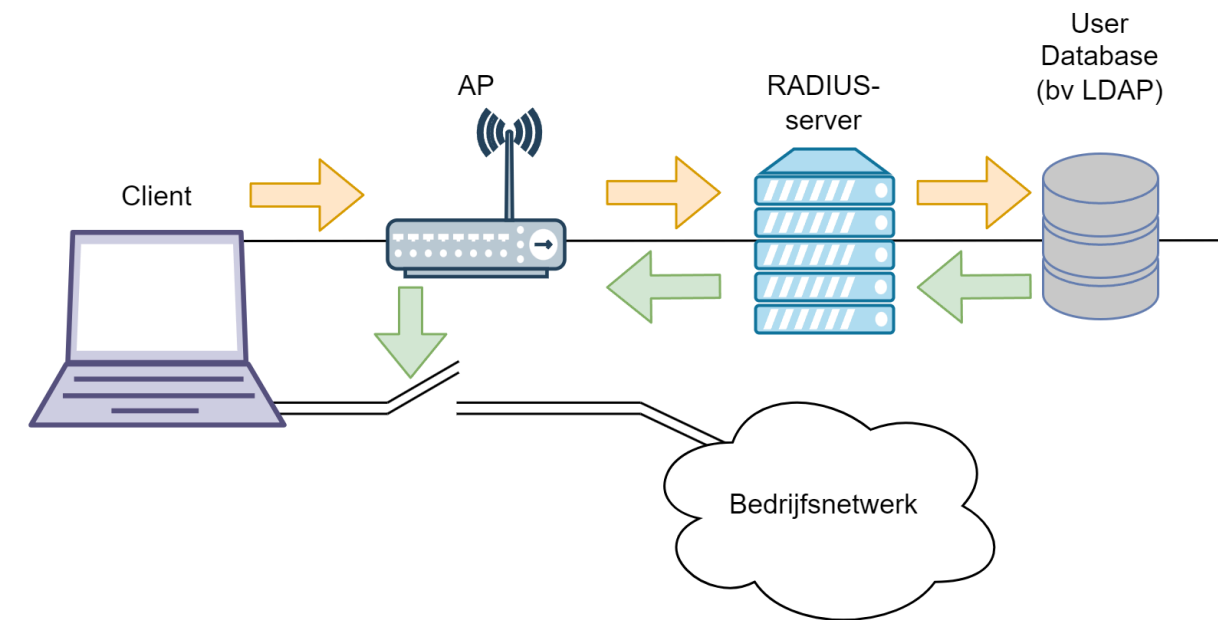
WPA1: beperkingen

WPA1 = wrapper rond WEP, rekening houdend met:

- Miljoenen bestaande apparaten → moet via **firmware update** werken
- AP's draaiden al op **maximale capaciteit** → minimale overhead
- RC4 is deels **hardwired** in de hardware → vasthangen aan WEP

802.1X: Enterprise-mode

- (Mutual) **authentication**
- **Centraal user management** (RADIUS server)
- Veilige **sleuteluitwisseling**
- AP = **doorgeefluik** tussen client en authenticatie-server

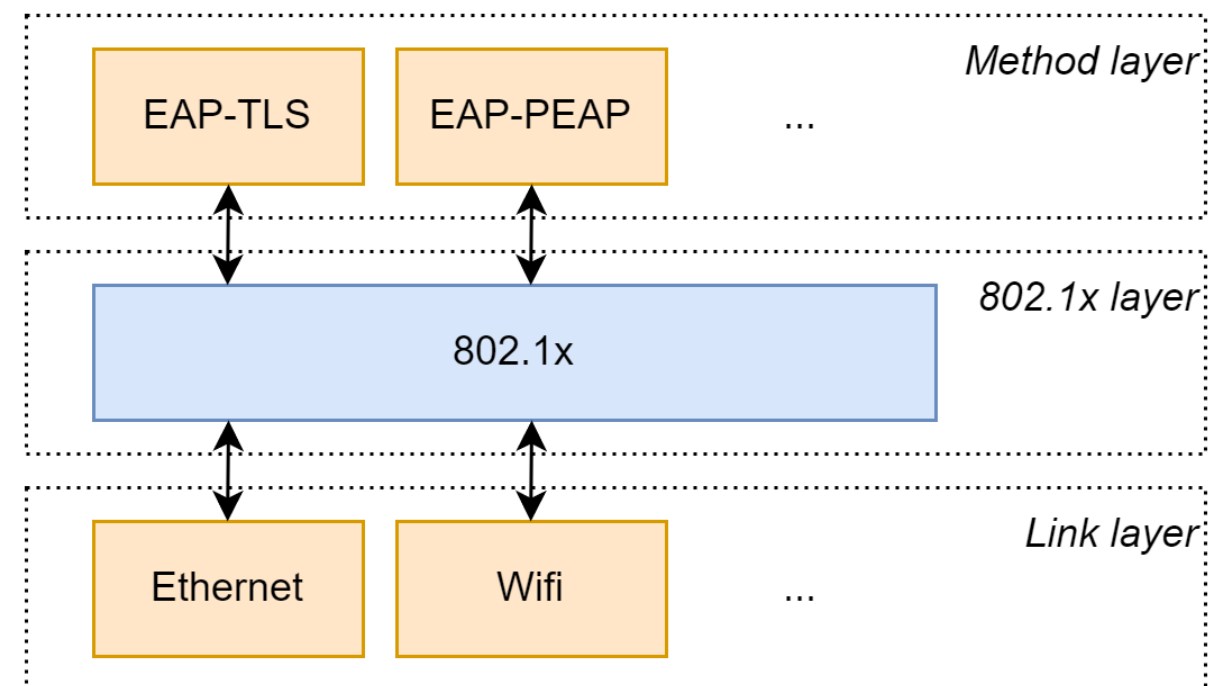

Port-based authenticatie.

802.1X: EAP framework

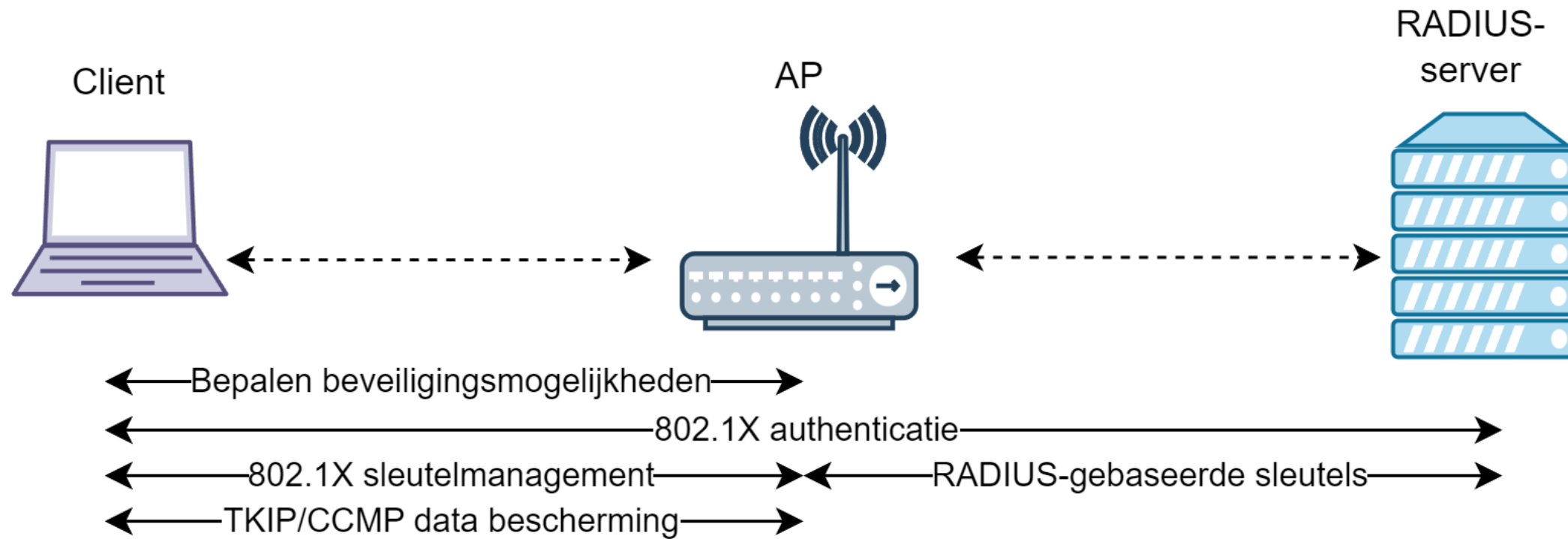
- 802.1X = **framework**, geen algoritme
- Verschillende **EAP-methoden** in te pluggen:

Methode	Werkwijze
EAP-TLS	TLS tunnel + certificaat -authenticatie
EAP-TTLS / PEAP	TLS tunnel + username/wachtwoord (geen client-certificaat nodig)

802.1X modulariteit.

802.1X: authenticatie-flow

Het authenticatie-proces met 802.1X.

1. Client en AP kiezen **EAP-methode**
2. AP = doorgeefluik naar **authenticatie-server**
3. Server genereert **sleutels** → naar AP
4. AP beheert sleutels en **ververst** ze tijdens sessie
5. Client krijgt **toegang**

802.1X: sleutels

Twee sets sleutels:

Type	Beschrijving
Sessiesleutels (<i>pairwise keys</i>)	Uniek per client, enkel geldig tijdens sessie
Groepssleutels (<i>group keys</i>)	Gedeeld door alle clients van het AP (multicast)

Met *dynamic key exchange*: sleutels worden automatisch ververst.

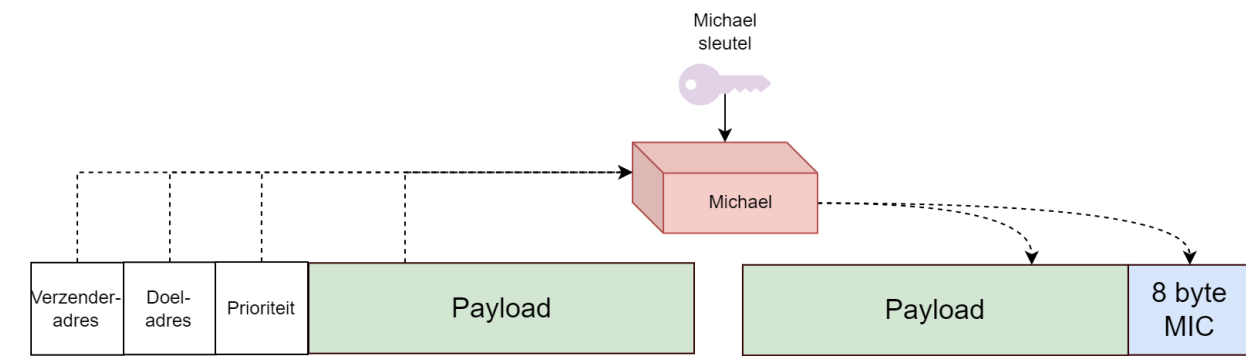
TKIP: WEP-wrapper

Temporal Key Integrity Protocol – WPA1's oplossing:

Verbetering	Oplost
Michael MIC	CRC-32 probleem (bitflip aanvallen)
IV selectie regels	Replay aanvallen
Per-pakket key mixing	Weak keys in RC4
Re-keying (~10.000 pakketten)	Sleutelmanagement

Michael: de MIC

- Cryptografisch sterkere integrity check dan CRC-32
- Gebruikt: payload + **Michael-sleutel** + adres verzender + ontvanger
- Twee foute MICs na elkaar? → **aanval gedetecteerd!**
  1. Sleutels verwijderen
  2. Verbinding verbreken
  3. 1 minuut wachten

MIC generatie met Michael.

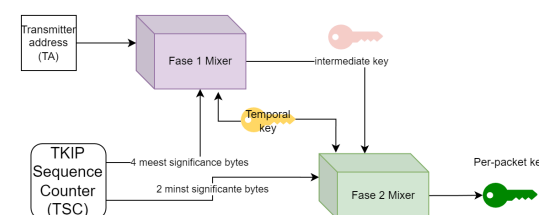
TKIP: IV en key mixing

IV verbetering:

- **48-bit IV** (was 24-bit) → genaamd *TKIP Sequence Counter* (TSC)
- Strikte volgorde: pakketten met lagere IV worden **geweigerd**

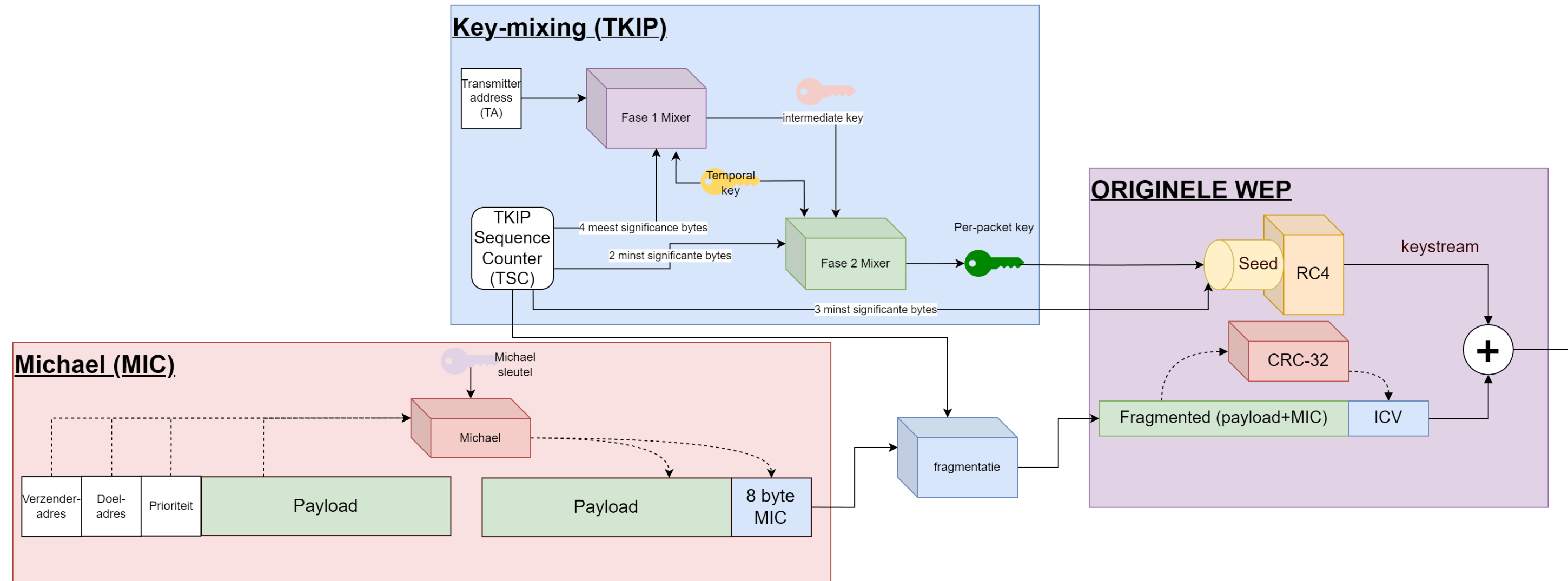
Key mixing in 2 fases:

- **Fase 1:** Temporal Key + **Transmitter Address** + TSC → intermediate sleutel (uniek per client)
- **Fase 2:** Intermediate sleutel + TSC → **per-pakket RC4-sleutel**

Key mixing proces.

WPA1: het totaalplaatje

WPA1 in volle glorie – een wrapper rond WEP.

Tip

Tools zoals **coWPAtty** en **Aircrack** kunnen WPA1-Personal kraken door de handshake te capteren.

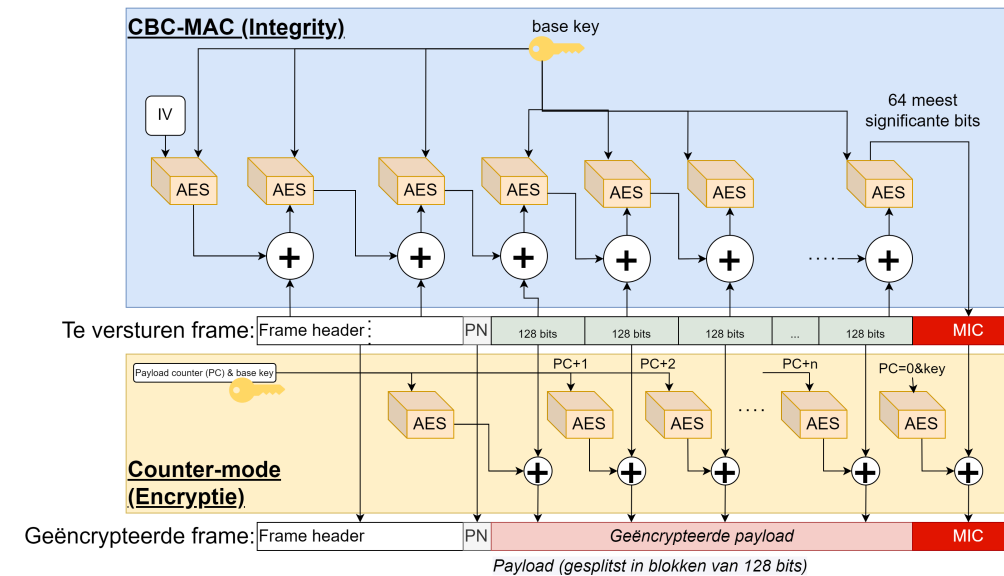
WPA2: AES als hart

- **AES** vervangt RC4 (eindelijk geen streamcipher meer!)
- Twee AES-modes gecombineerd in **CCMP**:

Component	Functie
AES Counter mode	Encryptie (blokken onafhankelijk)
AES CBC-MAC	Integriteit (MIC berekenen)

CCMP = *Counter Mode Cipher Block Chaining Message Authentication Code Protocol*

CCMP: elegantie

CCMP: confidentiality en integrity parallel.

- **CBC-MAC:** keten van encrypties, finale blok = MIC
- **Counter mode:** blokken onafhankelijk, payload counter als extra seed
- 48-bit IV (*packet number*)

⚠ Waarschuwing

Personal mode: passphrase gedeeld met alle gebruikers → zij kunnen elkaars data decrypteren! In **Enterprise mode** is dit onmogelijk.

KRACK: aan alles komt een einde

- **2017**: Belgische onderzoeker **Mathy Vanhoef** vindt fout in WPA2
- Niet in AES zelf, maar in de **handshake-procedure**
- Aanval gedocumenteerd op krackattacks.com
- Verplichtte IEEE om aan **WPA3** te beginnen werken

Tip

WPA1/WPA2 **Personal** mode blijft altijd gevoelig voor **dictionary aanvallen** op de pre-shared key. Gebruik een sterk wachtwoord!

WPA3 (“Wifi 6”)

2018: Wifi Alliance brengt WPA3 uit — state-of-the-art:

Verbetering

SAE

Forward secrecy

Wifi Easy Connect

Wifi Enhanced Open

GCMP-256

Wat?

Simultaneous Authentication of Equals:
veiligere personal-mode

Oude pakketten niet achteraf decrypteerbaar
 (“store now, decrypt later” = onmogelijk)

Gebruiksvriendelijk IoT-apparaten verbinden

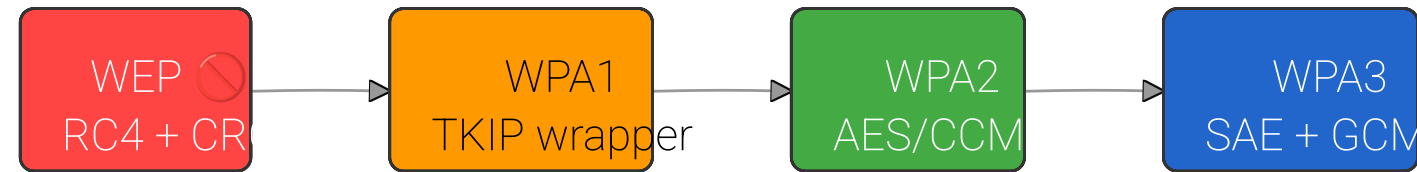
Publieke hotspots: ieder z’n **eigen veilig kanaal**

Geauthenticeerde encryptie

Opmerking

Resistent tegen **offline dictionary attacks** — een groot verschil met WPA2-Personal!

Conclusie

- **WEP**: fundamenteel gebroken (RC4, IV, CRC, geen sleutelbeheer)
- **WPA1**: tijdelijke patch, wrapper rond WEP
- **WPA2**: AES-gebaseerd, sterk maar KRACK-kwetsbaar
- **WPA3**: state-of-the-art met forward secrecy en SAE

! Belangrijk

Gebruik altijd **WPA3** (of minstens WPA2-Enterprise) en kies een **sterk wachtwoord!**